SMÅ BLOMMOR

DIKTER PÅ VERS OCH PROSA

AF

LEONARD STRÖMBERG.

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

SKÖFDE,
C. J. KARLSTEDTS FÖRLAG, 1892.

SMÅ BLOMMOR

DIKTER PÅ VERS OCH PROSA

AF

LEONARD STRÖMBERG.

SKÖFDE
tryckt hos Boktryckeri-Bolaget, 1892.

FÖRORD.

Att under nuvarande förhållanden inom den litterära världen framträda med ett nytt arbete är ett djärft företag, särskildt af en nybörjare på författarebanan. Det oaktadt tager jag mig dristigheten att till allmänheten öfverlemna dessa »Små blommor», de första alster som min penna frambragt, med hopp om, att de skola röna ett välvilligt mottagande. Min innerligaste önskan har varit att kunna skrifva något, som kunde blifva till både nytta och nöje. Om jag lyckats därmed, må den ärade läsaren själf bedöma. Troligt är att mången skall finna dessa små dikter både omogna och utan något litterärt värde, men med hopp i hjärtat, att de äfven skola inse den goda meningen med mina små försök, lemnar jag förtroendefullt min lilla diktsamling i allmänhetens händer.

Sköfde i September. 1892.

Leonard Strömberg.

Små blommor.

Så blyga vi stå invid källans rand
och sprida vår doft med vinden.
Vi nicka så ödmjukt från bäckens strand,
med kärlekens tår på kinden.

Fast små och förlägna, vi vilja dock
med mod våra dofter sprida
för den, som vid källranden hvilar, och
långt ut, omkring nejden vida.

O, kunde vi blifva till glädje blott
för någon, som tröst behöfver!
O, kunde vi fröjda, där sorgen rådt,
vi skulle glädjas däröfver.

Tag mot oss, kanhända till något bröst
vi glädje dock kunna föra!
Tag mot oss, ty stormen i kulen höst
skall eljest oss snart förgöra!

Den 1 Sept. 1891.

Morgonhälsning.

Det ljusnar, vinden skingrar nattens dimma,
och stjärnorna förblekna i det blå.
I öster skönjes solens purpurstrimma,
som jagar bort de tunga skyar grå.

Se, morgonhimlen sig i fjärden speglar,
omätligt synes djupet vara då,
och ytan liknar guld ur mästar'ns deglar,
det solen kastar sina strålar på.

Hur skönt att få betrakta himlarunden
och skåda solen, speglad uti sjön
och höra vindens sus i ekelunden
och sända upp till Gud sin morgonbön,
att se hur svanen simmar fram på fjärden,
så hvit och ren och kysst af solen klar.
O, hvad det dock finns mycket skönt i världen,
hvad den i morgonstund syn's underbar.

De mörka tankar, hvilka natten närde,
de flykta bort vid morgonsolens kyss.
Det sinneslugn, som natten ej beskärde,
det lefnadsmod, jag tycktes sakna nyss,
det föres till mig nu med västanvinden,
med solens stråle och med böljans lek.
Af mod och manlig kraft nu rodnar kinden,
som uti nattens timmar var så blek.

Och bördorna, som tröttad skuldra tryckte,
som hotade att krossa stoftets barn,
när natten kom, och sol'n sitt öga lyckte,
och själen fångades i drömféens garn,
ja, bördorna, som blefvo då så tunga,
de kännas lätta nu att bära på.
Nu kan jag åter jubla, le och sjunga,
och stark jag kan min lefnadsbana gå.

Ty styrkt af sömnen och af morgonbönen
och fylld af mod och oförtrutet hopp,
jag är beredd att sträfva efter lönen
och efter lyckan, sluten än i knopp.
Med hvarje andedrag min kraft sig öker,
min själ ser klart vid morgonsolens sken,
och målet, lyckan, friden, som jag söker,
i purpurskyar hägrar för mig re'n.

O, morgonstund, som i mitt hjärta gjuter
ny kraft, nytt hopp, ny tröstan och nytt mod,
du, som min själ för sorgens pilar sluter,
men öppnar den för fridens hälsoflod,
dig hälsar jag, mot dig jag famnen sträcker,
till dig jag ofta sätta vill mitt hopp,
tills en gång evighetens morgon bräcker,
och strålande dess klara sol går opp.

Den 12 Dec. 1890.

Änglasången.

Det var strid och örlig uppå jorden,
syndens slaf var män'skan blifven re'n,
och ett redskap åt passionen vorden,
hennes härskri genom rymden hven.
Vapnen klungo re'n och blod sågs flyta,
stridens Gud, som tordön hördes ryta:
»Lyften svärden högt och framåt blott!»

Första striden streds, de föllo, föllo
som för åkermannens lie säd.
Tappert streds det, många profvet höllo,
»Strid!» var ropet, ingen ropte »Fred!»
Hvarje öga brann, hvar muskel spändes,
lust att döda, i hvart hjärta tändes.
»Framåt blott», var lösen i hvart led.

Dagen nalkades sitt slut, men hvila
tänkte ingen på, nej, framåt blott,
och med lyftadt svärd syn's mången ila
för att dö i strid. — En härlig lott! —
Genomborrad mången segnar neder,
och ett läger sig bland lik bereder,
ständigt ljuder lösen: »Framåt blott!»

Plötsligt slutar stridens larm och vimmel,
lyftadt svärd syn's sakta sjunka ner,
hvarje öga lyfts mot högblå himmel,
häpnad i hvart anlete man ser.
Ingen tänker mera på att kämpa.
Hvad är det, som så kan striden dämpa?
Hvad är det, som så kan sprida fred?

Jo, på himlen syn's i täta leder,
skönt belysta utaf solens sken,
ljusa änglaväsen sväfva neder,
frid de bringa fallen kämpes ben,
och från skaran från de högre zoner
klinga hör's i fulla, sköna toner
fridens hälsning öfver blodig hed.

O, hur ljuft de sjunga om försoning!
Milda känslor väcks i kämpabröst,
mången, som gått bort från älskad boning
hör, liksom från hemmet nu en röst:
»Hvarför gick du bort i hemska striden?
Hvarför störde du i hemmet friden?
Kom tillbaka, kom tillbaka hem!»

Och på åldrings kind, så brun och fårad,
blixtrar det som diamanten klar.
Mången tapper ynglings blick är tårad,
hvar och en sitt hufvud blottat har.
Intet svärd i solen synes blänka,
alla tyckas blott på sången tänka.
Ljufva änglasång, som bringar frid!

Alltmer skön hör's änglasången klinga,
alltmer fridfullt blir i kämpabröst,
då mot himlen änglarne sig svinga,
alla sjungande med helig röst,
och när solen nedgick bakom fjällen,
hördes sången ännu uti kvällen
likt ett eko, öfver land och sjö.

Natten bredt sitt flor kring berg och dalar,
fästets myriader stjärnor stå
tindrande, och all naturen talar
om en frid, som kan till hjärtat gå,
och uti den dal, där under dagen
striden stod, där mången man låg slagen,
hvilar dödens lugn och dödens frid.

Och där blodet flöt i varma strömmar,
synes nu den svarta mullen blott,
och där hvila, uti ljufva drömmar,
de som fallit — deras bästa lott.
Deras andar upp mot skyn sig svinga,
snart i änglachör skall höras klinga
deras sång. — Hur härligt det skall bli!

O, hvad sången dock är mäktig vorden,
där den klingar, slutar storm och strid!
Frid i himlarna och frid på jorden!
Allt det onda vika får därvid!
Klinga då, o sång för hvarje hjärta,
och befria oss från sorg och smärta,
klinga blott och gif oss evig frid!

Sjung, o män'ska, sjung i sorgens stunder,
det skall bringa frid till såradt bröst!
Sjungen, foglar, i de gröna lunder,
det skall bringa tröttad pilgrim tröst!
Sjungen, änglar, lof och pris och ära!
Öfver jorden sångens ljud skall bära
frid till hvarje boning, hvarje bröst!

Den 23 Mars 1890.

Strid och seger.

(Skizz.)

Det var natt. Myriader klara, strålande stjärnor prydde himlahvalfvet, alla glittrande som diamanter. Och hvar och en af dem var en värld, en hel värld! O huru underligt!

Därborta vid skogsbrynet satt en ensam man med blicken lyft mot höjden. Han tycktes ej märka något af allt det som fanns omkring honom. Han tycktes vilja njuta riktigt af stjärnhimlens prakt.

Skogen stod så hög och majestätisk i sommarnatten. Vinden for sakta susande genom de lummiga kronorna. Blommorna sände sina ljufva, balsamiska dofter ut kring nejden och trasten, nordens näktergal, lät höra sin veka, melankoliska sång.

Men den ensamme mannen hörde ej, såg ej något af allt detta. Han endast blickade upp mot stjärnorna.

Hvad tänkte han väl på?

Det var allvarliga tankar som sysselsatte honom, tankar, hvilka, då han kommit till klarhet med dem, skulle afgöra hans framtids lycka och frid.

Han var fritänkare.

Hans fader hade varit gudsförnekare och genom honom hade han redan som barn blifvit förd på fritänkeriets vägar.

Väl hade han en moder som försökte leda honom på bättre vägar, men hennes råd och för-

maningar lyssnade han aldrig till, det var så enfaldigt, tyckte han.

Redan då han endast var en liten skolpilt sökte han för sina vänner och kamrater förklara sitt begrepp om de eviga tingen och Gud. Väl kände han då ofta samvetsförebråelser, men dessa fingo snart gifva vika för nya intryck.

Och barndomen låg bakom honom. Han var yngling, och allt säkrare tycktes han blifva i sin öfvertygelse. Han började resonera, och sökte framlägga fakta för hvad han sade.

Det var naturlagarne som regerade och härskade, menade han. Naturen själf hade frambragt allt och någon Gud behöfdes ej därtill.

Och nu var han 30 år. Han hade slutat sina studier men ännu hade han ej bestämt sig för någon särskild bana. Han uppträdde nu och talade i religiösa frågor och försökte därvid på allt sätt motarbeta kristendomen. Många gånger hade han uppträdt och talat emot Gud och de kristnes tro. Men nu var hans egen öfvertygelse rubbad.

På morgonen hade han hållit ett glänsande föredrag om religion, hvarvid han sökt förklara det osunda och fantastiska i de kristnas tro. Bland annat hade han yttrat: »Om det funnes en Gud som skapat hela universum af ett intet, hur kunnen I då tro, att han skulle taga särskild vård om oss små och svaga människor, då han har så många tusen stora, oändliga världar att regera öfver. Nej, det är onaturligt! Men, på samma gång få vi tänka, att om Gud skapat oss, vore det grymt och kärlekslöst af honom att lemna oss här i mödornas och stridernas land utan den ringaste tillsyn eller vård. Nej, det är dogmer, betydelselösa dogmer alltsammans. Det finns in-

gen Gud! Hela det oändliga, för oss omätliga, universum följer endast naturlagarne.»

Han hade fått lifliga applåder, entusiastiska bifallsyttringar för sitt utmärkta tal, och stolt som en furste gick han genom åhörareskaror till sitt hem.

Vid hemkomsten låg där ett bref till honom. Det var från hans moder.

»Kom hem», skref hon, »ty jag är mycket sjuk och känner att jag ej har långt kvar att lefva. Jag ville så gärna se dig åter, förr än jag dör.»

Hans fröjd var störd. Han fick ej längre i ro njuta af sin triumf. Han kände nästan ovilja mot sin mor, för att hon just nu störde hans glädje.

De sonliga känslorna togo dock öfverhanden. Det var ju hans egen mor. Han ville dock uppfylla hennes önskan och resa.

Det var två mil från staden.

Och så reste han från larmet och bullret i staden, till det fria landskapet därute, där en ljuf stillhet rådde.

Men för honom blef det ej någon glädje där. Hela återstoden af den sköna sommardagen fick han sitta vid modrens sjuksäng.

Om hon blott ville vara tyst med alla dessa enfaldiga, innehållslösa ord. Men han hade ej hjärta att bedja henne vara tyst.

Hon talade med honom om Gud. Ännu i sista stunden ville hon försöka att visa honom på bättre vägar. Hon talade om hur hon förr gladt sig åt, att en gång få möta honom på andra sidan om den dystra grafven och om sin sorg och smärta sedan hon erfarit, att han var en gudsförnekare.

Då hon talade om hemmet bortom grafven, blef han orolig. Det var just denna punkt han mest fruktade att tala om.

Han ville, han kunde ej tro att det fanns ett lif efter döden. Endast i enfaldiga människors fantasi fanns det. Men säker var han dock ej. Han tänkte därför så litet som möjligt därpå.

Och nu skulle han blifva påmind om detta just vid sin moders dödsbädd. Det blef så oroligt i hans hjärta.

Den sjuka fortfor att tala med honom om dessa allvarliga, för hvarje människa så viktiga frågor. Så bad hon honom börja ett annat, bättre lif än det han nu förde.

Han satt tyst och hörde på hennes ord.

Stunden nalkades, då de måste skiljas. Modrens röst blef allt svagare, till slut kunde hon endast hviska fram orden. Men så på en gång tycktes hon återfå sin kraft. Hon reste sig upp på armbågen, fattade sonens hand, och sade med klar, mild röst: »Dyre son, hör din moders sista bön, Lemna dig i Herrens hand, och blif en god man. Vill du lofva mig det?»

Han svarade ej.

Den sjuka hade åter sjunkit ner. Det syntes att döden var nära. Men åter en gång talade hon med ansträngd röst:

»Lofva att möta mig därhemma en gång. Jag kan ej dö riktigt lugnt förrän du lofvat mig det. Svara då, min älskade son!»

»Ja moder», hviskade han sakta.

Då syntes hennes ansikte liksom förklaradt af en himmelsk glädje. Lycklig i hoppet, sträckte hon sin famn mot sonen och med en sista bön på sina läppar, slöt hon ögonen och den frigjorda anden svingade sig upp mot sitt eviga hem.

Men då den unge mannen såg att modren var död, då ilade han ut i den sköna sommarkvällen.

Därute i skogen ville han söka lugn, men det lyckades ej. Löftet som han gifvit den döende, oroade honom. Tanken på lifvet efter döden ville ej försvinna.

Och nu satt han där vid skogsbrynet.

Tänk om det funnes ett lif efter detta! Då måste det äfven finnas en Gud. Åhnej, det kunde ej vara så.

Men då han tänkte sig alltings början, såg han äfven att det behöfdes en mäktig, styrande hand för att ordna det hela.

Han satt länge och grubblade.

Det syntes på uttrycket i hans ansikte, att det var stora tankar som sysselsatte honom. Slutligen tycktes han hafva kommit till klarhet.

Han reste sig upp men kastade sig åter ned på knä vid stenen, på hvilken han suttit, och där, i nattens stillhet, ensam i skogen, bad han, bad till den Gud, han så länge förnekat. Han bad om upplysning och klarhet, han bad om visshet och frid.

Kampen syntes svår.

Det var det godas och det ondas strid om en människosjäl.

Slutligen segrade dock det goda. Han reste sig upp, och lyftande sina händer mot himlen sade han: »Nu tror jag det finns en Gud, som styrer allt och leder människorna. Helige fader, tag vård om mig, led mig, och förlåt mig allt, som jag brutit mot dig!»

Då tycktes de oräkneliga stjärnorna däruppe på firmamentet tindra klarare, liksom ville de där-

med gifva sitt bifall tillkänna. Och så gick han åter till sin moders hem.

Nu såg han naturens skönhet. Nu hörde han vindens sus, och kände blommornas doft.

Och när han åter stod vid modrens kallnade stoft, då blickade han upp mot stjärnorna och hviskade: »O moder, haf tack för din kärlek, ty nu vet jag, att du menade väl med mig. Aldrig skall jag glömma det!»

Han hade funnit frid! Segern tillhörde honom.

Den 3 Juni 1891.

Sanningen.

Hvem är du, säg, är du Herrens ängel?
Ack, du är mer, en Gud helt visst du är!
Du är så vek som liljans fina stängel
och dock så stark som klippan, hvilken bär
se'n tusen år de stoltes slott, som trotsar
de vreda vågor som emot den slå,
som uppbär fyren, hvilken vänligt lotsar
hvart skepp i hamn, när vreda vågor gå.

Ja, du är vek och mild som västanfläkten
som smeker blommorna i sommarkväll,
och dock så stark, att du kan krossa släkten,
så stark som lummig ek vid klippehäll,
Du smeker mildt, du söker rätt för alla,
du hviner kall som storm i kulen höst;
du låter svaga stå och stolta falla,
du förer frid till månget fridlöst bröst.

Du strålar klart, en eld i natt och dimma,
en ljusfull fyr på lifvets vida haf.
Ack, det är du som kärleksfullt syns glimma
när trötte seglarn hotas gå i kvaf.
Du krossar väld och orätt och du gifver
åt den förtryckte åter hopp och mod,
och ständigt du den svages vän förblifver,
du straffar lögn och svek, du kämpe god.

Här söka män'skor efter makt och ära,
här äflas de att stora skatter få;
de lyckan bedja att dem gunst beskära
och girighetens väg syns mången gå
och för att nå det mål hvartill de sträfva,
för att få äga det de vilja ha,
det händer ofta att de icke bäfva
att fräckt på krigståg ut emot dig dra'.

Men du är stark och fastän män'skor sträfva
att vinna lycka här förutan dig,
du kommer dem ändock till slut att bäfva
ty verklig lycka finns blott på din stig.
De murar lögnen uppbyggt, snart du krossar,
du rifver ned hvad falskhet staplat opp
och där din rena himlalåga blossar
där fylles hvarje redbart bröst med hopp.

När män'skor döma enligt gifna lagar,
bedragna utaf falske hycklare,
du är dock med, den dömde du ledsagar,
för honom vägen då blir ljusare.
Visst är, det rätta dock skall seger vinna
och äran tillhör slutligt sanningen;
de som dig älska skola lycka finna
och alla segra, som ha dig till vän.

Väl höres lögnens dystra böljor ryta,
förtalets ormar hväsa hemskt och gällt.
Som klippan dock, där bränningar sig bryta,
så har dig Herren uti världen ställt,
och mot dig krossas lögnens vilda vågor,
mot dig förintas snart förtalets makt,
ty där de helga, klara sanningslågor
syns glänsa, är det rättas bästa vakt.

Så gläns för världen, rena himlaflamma
och visa män'skorna hvad du är värd.
När nya släkten växa, sök att amma
ett folk som hatar lögn och synd och flärd!
O, sanning, visa dem det rättas värde
och visa dem den väg de böra gå!
O, låt dem se hvad sanning förr beskärde,
och visa hvad af dig de kunna få.

Och låt dem se, men i dess rätta dager,
och ej, som ofta nu, i purpur klädd,
den hemska makt som genom världen drager,
den väg som nu af mången är beträdd.
Jag menar lögnen, hvilken man får skåda
i oskuldsmanteln leende framgå,
och som, om den helt ostörd finge råda,
snart som en Gud ibland oss skulle stå.

Ja, amma upp ett folk som jämt dig följer,
som älskar dig och ser i dig en vän,
och som ej hycklande i själen döljer
det orätt är, ej tillhör sanningen;
och synes det som lögnen segra skulle,
grip in med härskarmakt, dess verk förstör,
och lider orätt här, den oskuldsfulle,
grip in och där, belöna som sig bör.

O Herre, du som skapat allt och alla,
dig bedje vi: »Gif mod åt sanningen,
och låt den ej i strid mot lögnen falla.
Gif seger du, o Gud, det sannas vän!
Lär hvarje män'ska, för det rätta strida,
lär oss att följa sanningen alltjämt!
Lär oss att vapnen ifrån lögnen vrida,
för oss till målet, som är oss bestämdt.»

Den 14 Juli 1890.

Dufvorna i kyrkoruinen.

»Säg mig, dufvor, I som byggen
uti templets torn ert bo,
är det icke hemskt, i natten
uppå kyrkogården bo?»

»Ånej, här bor endast friden,
därför trifs vi här så godt,
och inunder mörka vården
är det stoft som hvilar blott.»

»Säg mig, ha'n I ej förnummit,
när som midnattstimman slår,
hur en skara tysta andar
omkring tempelmurar gå?»

»Väl vi hört, i nattens timmar,
hur det susar mildt ibland,
men det är nog icke andar,
vinden leker blott ett grand.»

»Men kanhända I fån höra,
ifrån templets höga chor,
andesånger heligt klinga,
när som natt i nejden bor.»

»Väl ibland ett ljud kan höras
ifrån fridlyst helgedom,
men ack, dessa klagotoner
ej från någon ande kom.

Nej det tiden är som lossar
litet bruk från takets skrud,
och när det mot golfvets stenar
krossas uppstår detta ljud.

Och då går liksom en suckan
genom åldrigt tempel, då
höres det liksom en klagan
ifrån dessa murar grå.

Kanske är det andeväsen
hvilkas suckan då man hör
för att tiden, helgadt tempel,
mot förgängligheten för.

Kanske är det deras andar
som i gångna sekler, här
hörde ordet fritt förkunnas,
och som än ha' kyrkan kär.

Kanske sucka de vid minnet
eller för att sångens ljud
uti templet mer ej klingar
att man här ej lofvar Gud.

Ack, vi kunna icke säga
hvad det är som höres, men
något är det; kanske vinden,
kanske andarne, min vän.

Men för öfrigt allt är stilla,
ingen annan sång man hör
än när vi, med glädtigt sinne
sjunga om Guds nåd, i chör.»

»Tack små dufvor, nu jag vet det!
Det är andar I ha'n hört,
men de sucka ej, de jubla
att dem Gud ur tiden fört.

Ej de klaga för att templet
täres utaf tidens tand,
ty allt mera fritt förkunnas
ordet nu, i alla land.

Byggen, dufvor, tryggt ert näste
uti tornets mörka vrå,
ty så länge Herren vill det
skall det fast och säkert stå.»

Den 4 Maj 1890.

Ett vänligt ord.

(Berättelse.)

Jag går nu att skildra en liten bild ur lifvet. Kanske kan den blifva till nytta.

Det är förunderligt hvad ett litet vänligt ord kan uträtta mycket. Det kan göra den sorgsne glad, den vrede god och den som står nära sitt eviga fördärf kan det återföra till den rätta vägen. Men, må jag börja min berättelse.

Det är många år sedan. I en af Sveriges småstäder bodde, i en usel, nästan fallfärdig koja, en gammal skomakare med sin hustru och en son. Den gamle mannen var en drinkare och hade gjort sig känd som en riktig bråkmakare, då han var drucken, hvarför också mången fruktade för honom. Mången ond gärning hade man att lägga honom till last. Hustrun var ej heller den som »spottade i glaset» då tillfälle gafs, att hon kunde få njuta af den »svenska nektarn».

Var det väl underligt om sonen följde på samma väg då han dagligen hade så dåliga exempel för ögonen? Han var icke många år då han började dricka, och ibland kunde man i den lilla kojan, finna hela familjen öfverlastad af spirituosa. Hurdant det familjära lifvet, under dylika förhållanden skulle blifva, säger sig självt. Kif och slagsmål hörde till ordningen för dagen. Föräldrarne grälade först med hvarandra, och den som då måste vika lät sonen umgälla nederlaget,

så att sällan gick någon dag utan att han fick stryk. Ett kärleksfullt ord hade ej, på långa tider växlats i detta hem.

Då Karl — detta var sonens namn — var 14 år gammal, befallde fadren honom en dag att gå sin väg, ty nu vore han så stor att han själf borde kunna förtjäna sitt uppehälle. Karl hade dock ingen lust att börja något särskildt yrke, och för öfrigt, kunde han ej få någon plats hos handtverkarne, ty de visste hurudan han var, och därför stannade han kvar hemma, oaktadt fadrens befallning. Han var nu så stor att då det gällde att slåss litet, kunde han gifva fadren sin andel. Han blef som sagdt kvar, och det förra lifvet fortsattes. Ibland fick han väl litet arbete med vedhuggning och dylikt men det som förtjänades bars genast till krogen. Då Karl var 17 år dog fadren, och en kort tid därefter äfven modren. De hade druckit för mycket och lasten tog sina offer.

Det kunde tyckas att dessa händelser skulle inverka något på sonens sinne och bringa honom till allvarligare eftertanke, men han sörjde ej öfver de gamles död; han hade åtnjutit allt för litet kärlek i hemmet för att hysa några ömmare känslor för dem. Han fortsatte därför sitt fordna lif, drack då han hade något att dricka på och arbetade så litet som möjligt.

Då föräldrarne dogo togs kojan ifrån honom, ty de gamle hade af barmhärtighet fått bott där, men med honom hade man ej så stort medlidande. Han brydde sig ej om att skaffa sig någon ny bostad utan bodde hvar som helst, om sommaren på den första bästa gräsmatta och då det blef kallare, i någon lada eller annat uthus. På detta vis gingo några år.

* * *

Det var en vacker sommardag. Vid hamnen hade man brådt med lastningen af några pråmar, och Karl hade därvid fått litet att göra.

När aftonen kom fick han sin betalning och då bar det genast af till krogen. Före honom fanns därinne några män, äfven de af dåligt rykte och för öfrigt vänner till honom.

Nu hade Karl penningar och så länge de räckte kommo de alla väl öfverens och han var då hjälten i laget. Snart var dock hans kassa tom och han själf drucken och oregerlig. Nu började man gräla smått med hvarandra och vänskapen var liksom bortblåst.

Då krögaren såg, att han ej hade något mer att förtjäna af dem blefvo de, som ofta är fallet med drinkare, utkörda. De såta vännerna skingrades därute och Karl var snart ensam med den han först börjat gräla med. De gingo upp mot torget och stannade utanför en järnhandel. Där fortsattes bråket. Då kamraten därvid yttrade några sårande ord, fattade Karl en kort och grof järnstång, hvilken järnhandlaren utställt som skylt, och tilldelade därmed supbrodern ett kraftigt slag i hufvudet. Han föll, utan att gifva ett ljud ifrån sig.

Karl bekymrade sig ej därom, kastade mordvapnet ifrån sig och ämnade gå, men greps genast af ett par poliskonstaplar som vid bråket skyndat till. Han fördes nu i häkte.

Den slagne kamraten fördes till sjukhuset och kom åter till sans men först efter att hafva legat i djup dvala mer än ett dygn. En lång tid fruktade man att han skulle dö, ty hjärnan hade blifvit skadad. Slutligen tillfrisknade han dock.

Karl ställdes inför domaren. Ingen hade medlidande med honom. Han hade ju alltid varit

känd som en vild sälle. Man till och med spottade åt honom då han passerade genom folkskaran, som infunnit sig för att höra på. Han endast ryckte på axlarne däråt, och vid den afsky som alla visade honom, blef hans sinne allt hårdare och otillgängligare.

Han fick sin dom, flera års straffarbete. Han skrattade då han hörde domaren uppläsa den.

»Då är jag ju försörjd för en rätt lång tid», sade han.

Men då han skulle föras ut ur domsalen trädde en svartklädd kvinna fram till honom, fattade hans hand och sade, med af kärlek och medlidande darrande röst: »Stackars, stackars unge man; jag beklagar Er! Att vara så ung och dock så långt kommen på afvägar. Må Gud välsigna Er och vara med Er.»

Hon betraktade honom med outsägligt medlidande och tårarne trängde fram i hennes ögon. Därefter gick hon.

Karl såg förvånad efter henne; så böjde den arme vilseförde sitt hufvud och stora tårar rullade ned öfver hans kinder. Han framhviskade ett svagt tack och följde med väktaren.

Det var de första vänliga ord han hört på många år, och de trängde ned i djupet af hans hjärta, och där stannade de.

Han fördes nu till fängelset för att uttjäna sitt straff och efter att hafva suttit där flera år blef han slutligen fri. Men nu var han ej mera den vilde, otyglade mannen. En stor förändring hade försiggått med honom. De vänliga ord som den obekanta kvinnan yttrat, de stodo ännu klart i hans hjärta.

Han blef nu en nykter och skötsam arbetare, som lefde stilla och lugnt, samt förvärfvade sig

småningom sina medmänniskors aktning och förtroende.

Alltid hade han nu ett vänligt ord åt hvar och en och såg han någon, som kommit på villovägar, så försökte han, att om möjligt var, bringa hjälp och räddning.

Så hade ett vänligt ord omskapat denne vilde, af alla hatade man, till en god och bra människa. Så kan ett enda ord bringa räddning om det säges i kärlek.

Min berättelse är slut, blott några ord till.

Då du ser en fallen, vilseförd medmänniska, vänd dig ej bort ifrån henne med förakt, utan säg hellre ett vänligt ord till henne och du skall dermed uträtta något godt, på samma gång som du själf känner dig lycklig däraf.

Den 1 Sept. 1891.

Tiggargossen.

Svept i den hvita dräkten,
slumrande jorden låg.
Isande kalla fläkten
drog i yrande tåg
flingorna kring i rymden,
dansade vildt med dem,
lade dem se'n i drifvor
rundt kring människors hem.

Solen så sparsamt lyste
ifrån en himmel blå.
Sparfven därute ryste.
O, hvad han frös ändå!
Solen ej värmde mera,
blickade kallt hitner,
ej förrän våren kommer
gifver hon värme mer.

Satt invid höga muren
blåfrusen pilt och såg
kyrkport, konstnärligt skuren,
undran i blicken låg.
»Hvarföre siras templet
dyrbart och grannt, så där,
medan, af kölden stelnad,
fattig jag sitter här?

Kan icke folket trifvas
där utan pomp och ståt?
Kan ej en brödbit gifvas
pilten, så tärd af gråt?
Kunde då ej i stället
gifvas ett bröd åt dem
hvilka i kylig vinter
sakna båd' hus och hem?»

Detta den lille tänkte
där han vid kyrkan satt.
Tanken dock skydd ej skänkte,
ögat han slöt, så matt.

Klagande pilt, förfrusen,
nog var din tanke god!
Hoppas, och det skall ljusna!
Låt ej slå ned ditt mod.

*

Templets klockor i morgonstund
härligt kring nejden ljuda.
Tonande klart kring den vida rund
nu de till gudstjänst bjuda.

Och vid klockors manande ljud
samlas en mäktig skara
för att få höra om himlens Gud.
Sångtoner ljuda klara.

Blåfrusen pilt i drifvans famn,
lyssnar till maningsljuden.
Skall han ock prisa den högstes namn,
prisa, lofva evige Guden?

Rädd, förlägen, vid kyrkodörr
tiggaregossen sitter.
Aldrig han varit i templet förr,
tjusas af allt dess glitter.

Och från predikostolen grann,
prästen till folket talar
om huru Herren af kärlek brann,
hur han en hvar hugsvalar.

»Allt som för Gud vi göra här,
nog få vi därför lönen.
Kunna vi intet, han ej begär
mer än, af hjärtat, bönen.»

Tiggaregossen hörde glad,
bedja han ville gärna,
böjde sig ned vid dörren och bad:
»Herre, mig hjelp och värna!»

*

Och åter invid kyrkomuren står
den lille tiggargossen tyst och fryser,
en ljusning dock utöfver kinden går
och hoppet fram ur matta ögat lyser.

De ord som han i kyrkan nyss har hört,
de fylla nu med hopp hans sorgsna hjärta,
de glädjesträngen i hans själ ha' rört;
han väntar hjälp och glömmer nöd och smärta..

Men tiden går och solen sjunker ner
vid västerns rand, så kylig sveper vinden,
och hoppet flyr från pilten mer och mer,
och åter bleknar då den magra kinden.

Var det ej sannt, allt hvad han hörde nyss?
Skall Gud ej höra hvad han bad därinne?
Så undrar gossen, vindens kalla kyss
för alltmer tvifvel till hans dystra sinne.

Då hörs en röst så mild: »Hvi står du här
och fryser lille pilt; hvar är du hemma?
Skall du ej skynda hem till moder kär?»
Och gossen svarar med försvagad stämma:

»Nej, mamma hon är död och pappa med,
jag har ej något hem dit jag kan springa.
Jag väntar nu att Gud, som ser hitned
så kärleksfullt mig ock sin hjälp skall bringa.

Jag var i dag i kyrkan här, och då
jag hörde sägas, om man bad han skulle
visst sända hjälp, jag bad till honom då.
Månntro han hörde mig den kärleksfulle?»

»Ack ja, han hörde dig, min käre vän!
Han sände mig med hjälp, följ med mig bara!
Visst hördes klart din bön i himmelen,
och nu, för alltid skall hos mig du vara.»

Och pilten log, och ögat brann af fröjd,
han följde med, ett hem han funnit hade,
och från hans själ en bön till Gud i höjd
steg upp, när se'n han sig till hvila lade.

Han bad så här: »Tack att du hörde mig!
Nu må de gärna granna tempel bygga,
och mycket mer, blott för att tjäna dig.
Jag vet din hjälp mig städs skall öfverskygga.»

Den 5 Jan. 1891.

Tårens lära.

Jag satt och tänkte
på lifvets korthet,
på män'skors svaghet
och dödens makt.
Allt såg jag dystert,
allt var så mulet,
till grafven såg jag
mig snarligt bragt.

En kort minut blott
och allt skall sluta,
det är ett intet
vårt hela lif.
Blott födas, lefva,
ett lif af strider,
se'n bäddas neder
från allt dess kif.

Och intet kan jag,
jag är för ringa,
så svag och bräcklig
som krossadt rö.
Af minsta vindfläkt
som genom rymden
far fram, jag hotas
att brytas, dö.

Och döden, döden
som allting sköflar
som kväfver släkten
uti sin famn,
han kommer hastigt
och nedslår hyddan,
och grafven blifver
vår säkra hamn.

Och minnet bleknar,
vårt namn förglömmes,
vårt rykte går några
solhvarf blott,
och ogräs frodas
på svarta kullen.
Se där vårt lif, och
se där vår lott!

Men så kom tanken:
»Det bör dock finnas
ett värf att fylla
för en och hvar.
Ej sysslolöse
vi här må vandra.
Jag undrar just hvar
mitt värf jag har.»

Då föll en tår på
min hand, då hördes
en röst som ödmjukt
mig bad om bröd.

»Ack hör och hjälp mig,
gå ej förbi mig.
Ack, lindra min och
de minas nöd!»

Se där var målet,
jag såg det redan.
Mitt värf stod klart
uti en minut.
Sök lindra nöden
och hjälp de arma,
på barnens klagan
och nöd gör slut!

Ja, jag vill hjälpa,
ty Gud mig hjälper,
och dela med mig
utaf hans lån,
samt sprida glädje
i låga kojan,
och hviska hopp till
betungad son.

Och när jag sedan
mitt värf sökt fylla
med den förmåga
som Gud mig gaf,
jag utan tvekan
skall döden möta,
nöjd gå till hvilan
uti min graf.

Hvad gör det se'n om
mitt namn förglömmes
Hvad gör det se'n om
mitt rykte dör!
Min ande frigjord,
i andra världar
så nöjd får sjunga
i helgons chör.

Den 16 Juni 1891.

Fri.

(Skizz.)

Han satt däruppe på klippan och stirrade rätt framför sig. Han hade kommit ditupp alldeles förtviflad, ty han kände lifvet så tungt, så tungt. Han visste ej hvad han skulle göra. Inom honom riktigt sjöd det, ty han var förbittrad på allt och alla. Ingen brydde sig om honom, ingen frågade efter hur det gick med honom. Han var så ensam, så öfvergifven.

Först hade han varit dyster, nu kom han att tänka på alla motigheter, på alla sorger och på döden och då blef han ännu dystrare. Hvad hade han för glädje af lifvet! Hvarför skulle han lefva!

Under honom, och så långt ögat kunde skåda, låg det vida hafvet. Rundt omkring klippan, på hvilken han satt, höjde sig den vackra, lummiga ekskogen. Vinden susade så mildt, krusade hafvets klara vatten och for smekande genom det täta löfverket i ekarnes kronor, där det började hviska likt tusende svaga röster, likt en ljuf, vemodsfull sång.

Långt bort i väster sänkte sig solen mot hafvets rand, färgande himlen blodröd och kastande ett skönt, underbart guldskimmer öfver hafvet. Hvarenda liten krusning på den vida vattenytan glittrade som det renaste guld.

I skogen sjöngo foglarne sina friska, harmoniska sånger, och silfverglänsande fiskmåsar seglade skriande fram öfver de små vikarne, spejande efter rof.

O, hvad dock naturen var skön!

Han satt kvar däruppe. Han såg naturens storhet, hörde fogelsången och vindens melankoliska hviskningar i träden.

Men han hade ju ingenting att lefva för. Han var så ensam, så ensam, utan någon vän. Borde han ej dö nu. En så skön begrafningshymn, som den hvilken nu ljöd från skogen, var det ej mången som fick och en så mjuk graf som den hvilken vinkade nedanför klippan skulle han ej få på den dystra kyrkogården. Var det väl värdt att vänta längre.

Men om han nu skulle dö, då finge han ju ej mer skåda all denna prakt, då finge han ej mer höra dessa ljufva sånger. Han skulle ej mera få se den strålande solen, den rodnande himlen och det vida, guldskimrande hafvet.

Om han blott ej vore så ensam så ville han nog lefva men det var så tomt för honom, hela lifvet.

Då tyckte han sig höra en röst som hviskade i hans själ: »Har du ej hela naturen? Sjunga ej foglarne för dig, susar ej vinden äfven för dig och är det ej för dig som solen strålar? Hvarför klagar du då? Den som har Guds härliga natur att njuta af, han har ej rättighet att klaga, han är ej ensam».

Ja, det var sannt. Han var ej ensam så länge han såg och hörde allt detta.

Det var som hade en mild hand smekande farit öfver hans panna och svalkat den, som hade en ängel från Gud ingjutit himmelsk frid i hans själ.

Han reste sig och blicken ljusnade allt mer, hans bröst andades alltmera fritt. Lefva, ja, han hade återfått sitt lefnadsmod, han skulle ej klaga om också ingen brydde sig om honom. Han skulle beundra allt det sköna och härliga omkring sig, lyssna till fogelsången och drömma om ett ännu skönare lif bortom grafven.

Han kände sig fri, fri! De tunga band som förut fjättrat hans själ, den förtviflan som förut hade behärskat honom, hade försvunnit. Han riktade en tacksam blick upp mot den rena aftonhimlen och då, då kände han att all förtviflan var borta och han själf riktigt frigjord.

Solen sjönk ned i hafvets famn, vinden susade allt mattare och foglarne sätte sig i ro att drömma på de fredliga kvistarne i skogen. Då gick han ned från klippan.

Dernere i dalen nickade tusentals små blommor mot honom och doftade så underbart skönt i aftonstunden.

Då stannade han på stigen och från hans läppar ljöd det så varmt och hoppfullt: »Nu är jag då ändtligen fri! Hvad gör det om männi-

skorna nu lemna mig ensam! Hvad gör det om ingen på jorden ser mig! Jag har eder I små muntra foglar som sjungen heliga sånger för att glädja mig och så har jag dig, o Herre! Jag vet att du alltid skall gjuta frid i min själ då jag, liksom nyss, är nedtryckt och förstämd. Hvarför skall jag då klaga! Förlåt min svaghet, helige fader. Nu skall jag lefva fri och glad, ty jag vet att jag aldrig är lemnad ensam och öfvergifven.

Den 10 Sept. 1891.

Barndomsängeln.

Här vill jag sitta
ostörd och drömma,
här vill jag dikta
liffulla sagor,
sjunga naturens
lof.
Vänligt i trädens
kronor det hviskar,
hemlighetsfulla
trånande sånger;
säkert från älfvors
hof.

Se, ifrån höga,
ändlösa rymder,
sväfvar en skara
sjungande änglar
ned att mig bringa
frid.

Ja, det är röster,
liffulla mjuka,
sköna och rena
som ifrån fjärran
höres i nattens
tid.

Skönast bland alla
hör jag dock sjunga
en som känner;
en som så ofta
sjungit att glädja
mig,
Det är min barndoms
älskade ängel
som kommer åter,
och han mig täljer
sagor från ljusklädd
stig.

Hör hur han sjunger!
Nu må jag lyssna!
»jag är den länk som
håller dig kvar vid
härskaren, Herren
Gud.
Min är den röst som,
då du vill synda
emot hans vilja,
talar till dig och
beder dig: »Håll hans
bud.»

Min är den röst som
tröstar när sorgen
griper ditt hjärta,
vild, med sin järnhand
och dig i band vill
slå,
och när dig modet
sviker, jag kommer,
leder dig fram på
vägen där du bör,
manad af hoppet
gå.

Och när i glädjens
stunder du tanklöst
vandrar din stig, jag
följer dig, hviskar
uti ditt öra:
»Tänk
uppå hvar handling,
mät hvarje steg förr'n
du tager ut det,
frestas du, uti
brinnande bön dig
sänk.

Hvart du se'n kastas
hän uti lifvet,
minns städs' din barndoms
älskande ängel,
tillit till honom
sätt,

och om du blott vill
följa min maning
skall det gå väl och
jag skall dig leda
uppå din vandring
rätt.»

Allt är så stilla,
sången har tystnat,
ej mer det susar
uti de höga,
mörkgröna kronors
prakt.
Dock är jag viss att
barndomens ängel
sväfvar omkring mig,
och han skall hålla,
skyddande, kring mig
vakt.

Och hvart jag irrar
uti den vida
stormfyllda världen,
skall jag beständigt
höra min ängels
röst,
och om jag tröttnar
eller jag frestas
eller om modet
sviker, jag städs skall
fly till hans trogna
bröst.

Där skall, som nu, jag
oskuldsfullt drömma,
där skall jag städse
söka den rena
friden, som där blott
finns.
Och om jag stapplar
eller jag glömmer
målet i lifvet,
han skall mig visa
det ty han jämnt det
minns.

Och liksom nu skall
han mig ingifva
hvad jag skall dikta,
han skall mig visa
taflor af skönhet
stor.
Han skall på ströftåg
föra min ande
och han skall leda
mig dit där sångens
heliga gudom
bor.

Och när jag lärt mig
dikta och sjunga
då skall jag stämma
lyran och säkert
uppå dess strängar
slå,

full utaf fröjd, till
ära åt honom,
ton efter ton och
upp till Allfaders
tron skall min sång ock
nå.

Den 22 Juni 1891.

Stjärnorna.

Tacksam jag min blick mot himlen vänder,
skådar mot det underliga, vida,
klara blå, där, vid hvarandras sida
stjärnor pråla öfver jordens länder.

Där, af visa, starka skaparhänder
förda, de i fria rymder skrida.
Tusen sinom tusen år förlida,
dock, de nå ej evighetens stränder.

När jag ser dem, ljusa underbara,
glimmande; jag stilla, ensam drömmer,
undrar hvad som sig däruppe gömmer;

längtar att en gång till dem få fara.
Jordens sorg och strider jag förglömmer
när jag ser dem blixtrande och klara.

En dyning blott.

I hafvet. långt vid västerns rand
sjönk dagens klara sol, i brand
och skum blef vidan rymd.
Hon sjönk i skyar utaf guld
att lysa andra världar, huld,
för oss i fjärran skymd.

I sakta dyning hafvet gick,
jag häftade på det min blick
i stilla aftonfrid.
Liksom en suck ur ängsligt bröst,
likt hviskningen med bruten röst
det tonade därvid.

Där gingo dyningar mot strand.
och i den mjuka, hvita sand
till ro de lade sig,
och bortvid klippans mörka fot
de krossades med dystert knot.
En sång, förunderlig.

Så är vårt lif en dyning blott,
en afmätt bana ha' vi fått,
till död vi alla gå.
En går som när i hvitan sand
en dyning löser sina band
att stilla hvila få.

Där knotas ej, kanhända då
en suck ur tröttad själ kan gå
när banden lösas opp.
Det är en suck af lättnad blott
att de sin frihet återfått,
en suck så full af hopp.

Men ofta med ett bittert knot,
mot klippans hårda, svarta fot
förintas något lif.
Mot sorg, förtviflan, fattigdom
och emot världens vilsna dom
och lifvets myckna kif.

Då höres ofta striders gny,
som våg när den för storm vill fly
men krossas förr'n den vill.
Där ljuda suckar ej af hopp,
förtviflans rop där stiga opp,
med hopplös suck därtill.

Sol sjunker, natten breder ut
sin mörka slöja och gör slut
på månget lif helt fort.
Må då, när sist min sol sig sänkt
och mig sin sista hälsning skänkt,
mitt värf jag väl fullgjort.

O, må jag då vid dödens strand
få slumra i den mjuka sand,
så stilla, lugnt, i frid.
Men når jag klippor, må jag då
med mod och med förtröstan gå
uti min sista strid.

Den 22 Jan. 1891.

I det tysta.

(Berättelse.)

Axel Landgren var ung och rik. Han hade ärft en större förmögenhet efter sin fader, men det tillfredsställde honom ej att blott sköta sin egendom, ty han hade börjat längta efter att på något sätt göra sig bemärkt och vinna ära och utmärkelse. Han gick ofta och grubblade på hvad han skulle kunna göra. Om han kunde förfärdiga eller uppfinna något, eller om han kunde författa något som väckte uppseende, så skulle han snart nå sitt mål, men han kunde, tyvärr, ej annat än sköta sin stora egendom och se om sina arbetare. Till slut kom han dock på en idé.

Han hade en syster, ung, god och älsklig, och henne ville han rådfråga. Han gick in till henne men det var svårt att tala med henne i detta ämne, ty han visste att hon hatade all ärelystnad.

Systern, som såg att det var något han ville tala om, ty han var så orolig, frågade honom slutligen, hvad han hade på hjärtat.

»Jo, kära Hulda», sade han, »jag längtar att få uträtta något, som kan skaffa mig ära och ryktbarhet, men jag vet ej hvad jag skulle kunna göra. Vill du ej gifva mig ett vänligt råd?»

Den unga flickan blef mycket allvarsam då hon hörde de, i hennes tycke, mycket fåfänga önskningarne, men hon svarade dock, mycket

vänligt: »Käre Axel, nog finns det utvägar för dig att bli ryktbar ty sätten att nå detta mål, äro många. Det finns äfven många sorters ryktbarhet och om du vill vara snäll och säga mig hvad sort du här åsyftar, så skall jag sedan, om jag kan, gifva dig ett råd.»

»Jo, jag vill uträtta någonting stort, d. v. s. att jag vill göra något för hvilket människorna skola prisa min förmåga, mitt förstånd, och min kraft, men att kunna uttänka hvad det skulle bli, kan jag icke. Ibland har jag ämnat försöka uppfinna eller författa något men jag finner aldrig något ämne som passar.»

»Men käre broder, detta är ju endast dåraktiga tankar, hvilka du bör slå bort så fort som möjligt. Att söka pris af människor är det vanskligaste som finnes. Hvad har man väl mer för det? Jag tror ej häller att sådant kan göra en människa vidare lycklig. Sök då i stället göra något godt mot dina medmänniskor, utan att därför söka pris, och jag är viss om att du skall känna dig både lycklig och glad, då du fått uträtta något.»

»Tror du då, att man kan vara riktigt lycklig utan att hafva vunnit hvarken ära eller rykte? Jag kan det ej, jag förgås nära af längtan efter att blifva något.»

»Axel, Axel, det är ärelystnaden som fått insteg i ditt hjärta och det är farligt. Du måste försöka att jaga den på flykten. För öfrigt skall jag säga dig att den som vill uträtta någonting stort, endast af egoistiska skäl, får minst af alla den ära han söker, under det att den som, utan att tänka på egna intressen, gör något godt, vinner både rykte och namn därpå.»

Axel gick ifrån sin syster utan att veta det han önskade. Hade han anat att hon ej skulle gifva honom bättre råd, så hade han aldrig talat med henne i detta ämne.

Han gick ut i trädgården ned mot den förbiflytande ån, som ett stycke nedom gården bildade flere större fall. Det var till dessa fall han ämnade gå.

»Om jag bara visste hvad jag skulle göra», mumlade han, men blef i detsamma störd i sin tankegång af ett ängsligt skrik. Han stannade och lyssnade. Nu ljöd ett nytt skrik, ännu starkare och ängsligare. Det kom från ån. Någon var kanske i fara. Axel började springa utefter stranden. Då han kom ett stycke längre ned mot fallen såg han en båt drifvas ned mot de farliga djupen. Två små flickor stodo skrikande i den lilla farkosten. Om några minuter skulle de vara inne i själfva strömmen och då var ingen hjälp möjlig.

Ingen annan än Axel hade hört barnens skrik, och hur skulle han nu kunna hjälpa. Han såg sig omkring efter en annan båt men det fanns ingen. Intet ögonblick var att förlora, ty faran blef större för hvarje sekund. Då kastade han af sig hatt, rock och skor, hoppade ned i vattnet och började simma mot båten.

Han var en god simmare och därtill hade han att simma med strömmen så att det gick rätt fort. Snart var han framme vid båten, men det var i sista ögonblicket, ty där den nu befann sig var strömmen redan rätt stark.

Några åror funnos ej i båten och Axel måste därför, simmande, draga den med sig. Han fattade tag i det långa repet hvarmed båten varit bunden, och började simma mot land.

Det var ett strängt arbete men han visste att det gällde lifvet. Han tog i af alla krafter och det gick framåt, fast sakta.

Slutligen voro de vid stranden, och det var hög tid, ty Axels krafter voro nu alldeles slut. Då han dragit upp båten ett stycke på stranden sjönk han, nästan medvetslös, ned i gräset. Det varade dock endast några ögonblick, därpå reste han sig för att hjälpa barnen i land. Dessa hade satt sig ned, stela af förskräckelse.

Han bar dem upp på stranden, och då de lugnat sig något, fick han veta att deras far arbetade i den närbelägna kvarnen. De hade suttit och lekt i båten och denne, som förmodligen ej varit ordentligt bunden, hade drifvit ut på ån med dem, innan de hunnit tänka på faran.

Axel lugnade barnen och skulle just leda dem hem, då deras moder kom springande emot dem. Hon hade saknat dem, och då hon ej fann båten vid stranden, anade hon att något hade händt.

»Mina barn!» ropade hon, och då hon såg hur våt Axel var, tillade hon: »Ack herre, hvad har då skett?»

»De hade kommit i båten,» svarade han, »och voro i fara att drifva utför fallet, så att jag måste simma ut efter dem.»

»Ack herre, Ni har räddat mina barn från en säker död! Gud välsigne Er därför!» och hon tryckte sina älsklingar till sitt bröst.

Axel skyndade sig hem för att få torra kläder på sig samt för att hvila. Räddningsarbetet hade varit tröttsamt.

Snart hade alla människor omkring byggden reda på händelsen.

Utan att tänka på sig själf hade Axel nu vunnit både ära och utmärkelse. Öfverallt talades om hans ädla handling och några dagar senare läste han därom i tidningarne. Det var en välskrifven skildring man egnat händelsen och Axel berömdes mycket.

Äfven på Axels själ hade händelsen gjort intryck. Han såg nu att hans syster haft rätt då hon yttrat att då man minst tänker på ära, vinner man den.

En dag då de båda voro tillsammans, sade han: »Nu ser jag att du hade rätt, kära Hulda. Jag har nu verkat i det tysta och vunnit ära utan att vilja det. Nu är äfven min galna ärelystnad borta ty nu är jag nöjd med hvad jag har fått. Jag är så glad, att jag hjälpte de stackars barnen.

»Ja, äfven om man ej ser på egna intressen kan man bli lycklig, blott man vill göra väl.»

»Ack ja, måtte jag alltid kunna verka i det tysta, ty det är nog bäst ändå! »suckade Axel.

Den 10 Sept. 1891.

Räddad.

I nattens mörker, vid vägen satt
en fattig kvinna, så blek och matt.
I slitna kläder af köld hon skalf.
Hon såg mot himmelens höga hvalf,
uppå de tindrande stjärnor.

De glänste klara på himlen blå.
Så fria de genom rymden gå.
De vänligt blicka mot jorden ner
och skåda allt som härnere sker.
De se ock kvinnan vid vägen.

Så öfvergifven i kylig natt,
af kölden stelnad, hon stilla satt.
Hon hade intet, ej hus, ej hem.
»Ack, den som finge gå upp till dem!»
hon kved och såg upp mot höjden.

Då ifrån skogen hörs ulfvens skri,
och ugglan instämde hest däri.
Han gått på rof i den sena kväll
och spejade ifrån klippehäll
hvar rofvet han finna skulle.

Då ryste stelfrusen kvinna och
slöt till de tårdränkta ögonlock.
Hon ville fly men så svårt det var
ty frusna fötter ej henne bar.
Hvar skulle skydd hon väl finna!

Förskjuten, husvill, föraktad, dömd,
af alla hånad, af vänner glömd
hon såg i lifvet en öken blott
där hon den bittraste lotten fått.
Förtviflans tårar hon fällde.

Ett enda fel i sin ungdoms vår
hon fått försona med långa år.
Ej nåd, ej kärlek, förbarmande,
nej ingen ville den arma se.
Så tungt det kändes att lefva.

Då ljöd allt närmare ulfvens tjut
och kvinnan, räddare än förut
försökte fly vid hans hemska rop
men kunde ej, sjönk alltmer ihop
vid kalla, snöiga vägen.

Hon slog de slocknande ögon opp.
Nu hade hon icke mera hopp.
Hon kunde icke för ulfven fly.
Hon såg mot stjärnornas hop i sky
och bad: »Förbarmande Herre!»

Två ögon lyste i hotfull brand,
och ulfven stod invid vägens rand.
Han vädrat rof, han sitt byte såg,
den bleka kvinnan vid vägen såg
hon skulle blifva åt honom.

Med lysten blick han mot rofvet sprang,
då hördes hofslag och bjällerklang,
och ulfven lyssnande, stilla stod,
han längtade till det varma blod,
till offret där, invid vägen.

De vilda ögonen spärras opp,
en häst där stannar sitt snabba lopp
och kvinnan finnes på drifvan hvit;
där undras huru hon kommit dit,
af kölden stelnad, förfrusen.

»Förbarmande!» hennes bön var hörd,
bort till ett hem blef hon åter förd.
Gud hörde bönen som nyss hon bad
och hvarje stjärna sågs tindra glad.
Nåd var den arma bevisad.

Bedragen ulf invid skogen stod.
Han fick ej släcka sin törst med blod,
hans skri ljöd hemskare än förut,
till annat rof gick han åter ut.
För kvinnans bön fick han vika.

Men du som kärleksfullt tog dig ann
den öfvergifna, var viss, du kan
dig glädja, nog skall du lönen få
af den som ser från det höga blå
till dem som kärleksfullt handla.

Den 4 Dec 1890.

Framåt jag blickar.

Framåt jag blickar, hvarför skall jag sänka
min blick och ej mot framtidsmålet se.
Framåt jag blickar för att kunna tänka
mig det som i min framtidsdag skall ske,
hur ödet då skall söka sammanlänka
till ett hvar händelse som sig skall te.
Framåt jag blickar, sökande att finna
den plats där jag ett evigt hem skall vinna.

Framåt jag blickar, men en dunkel dimma
så ofta lägrar sig inför min syn.
Då ser jag tåligt fram, och snart en strimma
af himmelskt ljus det bryter fram ur skyn
och snart den vidgas, klara stjärnor glimma
och rymden blir så ljus vid österns bryn.
Framåt jag blickar, gladt, med hoppfullt sinne
och mörkret flyr och dagen snart är inne.

Framåt jag blickar om ock hjertat fryser
när kylig stormen genom rymden far
ty fastän kallt ändock jag hoppet hyser,
att där i fjärran rymd ett hem jag har,
och lifvets flamma från dess kuster lyser
och kort syns vägen då som jag har kvar.
Framåt jag blickar, kölden jag ej känner
ty längtans eld uti mitt inre bränner.

Framåt jag blickar om ock böljor svalla
på lifvets haf och hota krossa mig.
Jag ser framåt om tusen kring mig falla,
jag vet ändock, jag är på säker stig.
Om fiendernas härskri kring mig skalla,
jag vet, för härskar'ns hand de böja sig,
och jag går stödd af milda fadershanden
och han mig leder till de fjärran landen.

Framåt jag blickar, ej ens dödens glafven
mig kan förmå att sänka rädd, min blick
och när ifrån mig ryckes vandringsstafven
jag går så trygg den väg som Herren gick
ty han gått före mig och helgat grafven,
han själf en gång sin hviloplats där fick.
När sist en gång jag får min vandring sluta
då går jag dit att himmelsk hvila njuta.

Den 13 Aug. 1891.

Feg.

(Skizz.)

Han kom in på krogen, där hans kamrater sutto vid de fyllda glasen, men ej för att dricka, såsom de, utan för att dela ut nykterhetstraktater. Då de halfrusige männen fingo syn på honom började de genast skräna och skymfa honom, men det inverkade ej på honom.

»Kom hit Konrad; du ska' supa med!» ropade en af dem och försökte draga honom ned vid det smutsiga bordet.

»Nej tack käre vän; jag dricker inte, som Ni vet. Det är ju ej till någon nytta.»

»Jo, du skall dricka med, i annat fall får du stryk!»

»Nåja, slå mig då, men försök ej tvinga mig att dricka; det är lönlöst.»

»Vill du slåss då?» frågade en annan i det han höll sin stora, grofva hand hotande framför Konrads ansikte.

»Nej, jag har ej lust att bråka med någon, jag har annat att göra. Spar Ni Edra krafter tills Ni bättre behöfver dem.»

»Ah, du är feg! Du är rädd för stryk och därför vill du ej slåss, men jag skall nog lära dig!»

Konrad svarade ej ett ord, men ådrorna på hans panna svällde, läpparne darrade och han knöt krampaktigt sin kraftfulla näfve, den han höll bakom ryggen. Hastigt besinnande sig framtog han några traktater ur fickan, lade dem på bordet och aflägsnade sig, följd af de öfriges hån och skymford.

De voro alla kamrater, arbetare vid järnvägen och för närvarande sysselsatte med reparation af banan. Nu hade de varit i staden två dagar och om aftnarne sökte hvar och en på sitt vis få något nöje. Vi hafva redan sett hvar de fleste af dem tillbringade sin fritid.

Då Konrad kommit ut från krogen stannade han och drog ett djupt andedrag. Man hade kallat honom feg. O, hur blodet kokade i ådrorna, hur svårt han hade att behärska sig. Han feg! Det var ju en ren omöjlighet. Den kraft-

fulla, höga gestalten darrade ännu, då han sakta gick framåt gatan.

Länge vankade han omkring utan något mål, utan en redig tanke. Till slut började han frysa smått, ty det var vinter, och han var ej vidare välklädd. Klockan i kyrktornet slog 11. Han vände om för att gå hem.

En bit utom staden, på andra sidan bangården hade järnvägsarbetarne fått kvarter, i ett större hus. Det var dit Konrad skulle gå. Då han kom ned emot banan hörde han sina kamrater, hvilka nu voro på hemvägen. De voro uppe på banvallen. Tiden för tågets ankomst var inne och de druckne männen kunde råka ut för någon olycka. Konrad påskyndade sina steg för att om möjligt upphinna dem. En besynnerlig oro hade kommit öfver honom. Snart var äfven han uppe på den höga vallen. Tåget syntes redan komma med ilande fart. De druckne kamraterna gingo åt sidan, utom en af dem, den som velat slå Konrad, då de voro på krogen. Han försökte äfven aflägsna sig från den farliga platsen men föll och blef liggande midt öfver ena rälsskenan.

Konrad såg den hotande faran, och med förtviflans fart skyndade han den nödställde till hjälp. Han var där före tåget. Upplyftande den druckne på sina kraftfulla armar, skulle han just springa åt sidan, då tåget stötte till honom. Han slungades ett stycke framåt och den druckne rullade utför banvallen. Tåget stannade så fort som möjligt, tjänstemän och passagerare hoppade af för att se hvad som händt.

Konrad återfanns liggande alldeles utanför spåret, blodig och sanslös. Båda benen hade blifvit afskurna ett stycke ofvan knäet. Man

förband honom så godt man kunde, lyfte honom in i en kupé och så fortsatte tåget sin färd mot staden.

På sjukhuset, dit den olycklige fördes, egnades honom all omvårdnad men det var förgäfves, han dog ett par timmar senare. Han hade ej varit feg, ty då hade han nog ej handlat så som han gjorde.

Kamraterna som lemnats kvar vid järnvägsspåret blefvo i hast nyktre. Intagna af fasa och förskräckelse sågo de efter det bortilande tåget.

»Ser du, han var inte feg», sade en till den räddade, »så hade du ej handlat om det varit han som varit i fara.»

»Nej, han var inte feg. Han var modigast af oss alla.»

De gingo tysta till sitt kvarter, men den natten kunde ingen af dem sofva godt.

Några dagar senare följde de Konrad till grafven. Då han sänktes ditned i den mörka, dystra grafven, glänste tårar i månget öga, och där, vid kamratens och vännens kallnade stoft, lofvade de att aldrig mer smaka några rusdrycker.

Så hade Konrad räddat dem från drinkarens öde, men segern hade varit dyrköpt, och säkert insågo kamraterna nu detsamma. Han var ej feg, han hade ett sannt mod, den unge Konrad.

Den 30 Sept. 1891.

Hoppet.

Hvar är du dold, du hoppets ljusa stjärna?
Hvi glänser du ej mera klar för mig?
O säg, hvar skall jag finna dig, att värna
och skydda mig för mörkret på min stig?
Bryt sönder molnen som ditt ljus förtager!
Ja, träng igenom dystra skyars mängd!
Upplys min stig och sprid en härlig dager;
då fruktar jag ej mer för vägens längd.

Hvad vore lifvet, om ej, när som nöden
och sorgen tränga på, ditt ljus blef sport!
Hvem ville kämpa mot de dunkla öden
om icke hoppet log vid himlens port.
När onda andemakter tyckas strida
att bringa ve och kval till ängsladt bröst,
när man ej finner stöd i världen vida,
då är det hoppet blott som kan ge tröst.

När uti sorgens svarta midnattstimma
förtviflan står på vakt vid hjärtats port,
hur himmelskt skönt att, om ock svagt, förnimma
att hoppet lefver, som man fordom sport.
Då ljusnar rymden och förtviflan viker
och vägen jämnas, sorgen fjärran drar;
man sig med lifvets ebb och flod förliker
om endast hoppet man i själen har.

Och sviker allt, när allt man trott sig vinna,
har man blott hopp, man börja kan på nytt.
Det sporrar oss, trots allt, att söka hinna
den lycka som långt uti fjärran flytt.
När hoppet ler, då strömmar kraften åter
till tröttad själ, då värmes frusen barm
och tåren torkar bort för dem som gråter,
och man blir åter hjärteglad och varm.

Hvem skulle utan bäfvan kunna tänka
uppå den mörka, dystra, kalla graf
om man ej såge genom dunklet blänka
en stjärna, hvilken mod och tröstan gaf.
Se, bortom dödens nattomhvärfda gårdar
där strålar hoppets stjärna dubbelt skön,
och öfver dystra, töckenhöljda vårdar
oss bjuder hoppet lifvets segerlön.

Så länge hoppet sina strålar tänder,
så länge kan man gå sin väg med mod,
men när det ej sitt klara ljus mer sänder,
ack, då skall mången dö i sorgens flod!
Ja, då skall sagan tälja många strider
och mången sorg, och mycken gråt och nöd!
När hoppets stjärna ifrån himlen skrider
skall mången gå, förtviflad, mot sin död.

Mitt barndomshem.

Hvar är den plats jag älskat mäst på jorden?
Jag vet det väl, jag glömmer det ej brådt!
Det är en liten vrå långt upp i norden,
en plats, där ofta jag min hvila fått.

Ej prunkar den som söderns rika länder
med drufvor, palmer, uti feelik dräkt,
men vid hvar liten insjös lugna stränder
små blommor nicka vid hvar västanfläkt.

Där höres trasten slå i kvällens stunder
och åkerknarren vakar natten lång,
och hvarje liten älsklig sippa sänder
sin doft omkring vid vakans enkla sång.

Hvart skall jag gå för att dig kunna glömma!
Hvar finns en plats mer skön än du! o säg
Hvar finns den ängd, där man så skönt kan drömma
som vid mitt hem! Det finns ej på min väg!

Om för min syn i sommarsolens strålar
upprullades all världens härlighet,
mitt minne dock i själens kamrar målar
en tafla, hvilkens like jag ej vet!

Jag ser mitt hem, den bästa plats jag funnit,
den enda, där jag njutit frid och ro,
den enda som mitt hela hjärta vunnit,
där jag för hela lifvet ville bo.

O barndomshem, fast skild från dig, jag äger
uti mitt inre dock ditt minne kvar,
och detta ljufva minne alltid säger
att sist hos dig, min hviloplats jag har.

Jag kommer åter, om ej förr, när mogen
för dödens lie jag skall falla; då,
så skönt som förr, inunder torfvan trogen
du gömmer mig! Hos dig jag frid skall få.

En liten graf, ack, jag begär ej mera,
där nöjd och ostörd jag kan slumra in!
En liten graf, behöfver jag väl mera?
Ack nej, jag blir ändock till slutet din!

Början och slut.

(Skizz.)

Han var så ung och förhoppningsfull, sina föräldrars stolthet och glädje. Hans far var en rik man, och han gladde sig åt att sonen en dag skulle bli en framstående man i samhället. Mo-

drens skönaste dröm var, att en gång då sonen gift sig, hon skulle få flytta till honom och där lefva sina sista dagar i lugn och ro, vårdad af honom och hans hustru. Han var ju så god och snäll och lefde ett så exemplariskt lif, men så var han också endast 16 år ännu. Att de förhoppningar de gamla fäste vid honom skulle kunna grusas, det tänkte de aldrig på. Men, hur mången dröm går i fullbordan! De äro nog få.

En kväll kom han tillsammans med några goda vänner, och för att de en gång skulle få riktigt roligt, föreslog en att de borde gå till en finare krog och festa litet. Förslaget vann nästan genast bifall och så bar det iväg till den rikt upplysta, lockande krogen.

Han kände sig så underlig till mods, då han trädde inom krogdörren, ty han hade aldrig varit där förr, men han tröstade sig med, att det nog skulle gå bort, då han fått vara därinne en stund. Och det gick bort! Det var icke första besöket några af vännerna nu gjorde, och de som varit där förut visste nog hur de borde rangera det för kvällen. Snart sutto de också omkring ett bord, med flera punschbuteljer och glas. Väl hade han någon gång smakat punsch i hemmet men högst litet, och därför var han nu rädd att dricka mer än ett glas. Kamraterna menade dock att det för en gång ej gjorde något äfven om han drack några glas. Han lyssnade till deras ord och drack. Spriten steg honom snart åt hufvudet och se'n var det ej svårt att få honom att dricka mycket.

»Nu skall du ej vara enfaldig», sade en af vännerna, då han ville gå hem, »om vi ha' litet festligt för en gång, så kan det väl inte skada. Drick du, och var glad, det gör kroppen godt.»

Och han drack, och bjöd på mera punsch då vännerna så ville, ty penningar hade han och han var ej heller snål. Klockan var redan 1 på natten då de bröto upp men då måste de stödja sig mot väggarne för att kunna gå. Lyckligtvis hade han egen ingång till sitt rum, så att han ej behöfde störa föräldrarne då han kom hem. Han hade nu fått sitt första rus.

Morgonen därpå hade han en förfärlig hufvudvärk och måste ligga till långt fram på dagen. Nu ångrade han, att han gått med till krogen och beslöt att en annan gång taga sig i akt, men då han på aftonen kom ut, träffade han åter sina vänner och efter att hafva blifvit lockad på alla sätt, följde han åter med till den farliga platsen. De hade lofvat honom att de skulle bryta upp mycket tidigt, men nog voro de den dagen kvar längre än den föregående. Det var de första stegen på drinkarens väg, och har man väl börjat att vandra på densamma är det svårt att vända om.

* *
*

Femton år hafva gått. I ett litet tarfligt, dystert och kallt rum ligger en blek, mager och som det tyckes, sjuk man på en usel halmbädd.

Det är den förr så förhoppningsfulle unge mannen. De första rusen hade snart åtföljts af flera, och så småningom fattade han kärlek till det vilda lifvet på krogen.

Föräldrarnes sköna drömmar försvunno som lätta moln, dem stormen jagar bort. Väl bådo de honom undfly den hotande faran och till en början lofvade han också att vända om, men han höll ej sina löften, utan gick allt längre bort på den sluttande vägen.

Om några år dogo föräldrarne af sorg. Nu fick han ut sitt arf och det var rätt stort. Det blef ett lif i sus och dus vid spelbordet och den fyllda bägaren samt bland liderliga kvinnor. Detta tog på kassan och efter hand smälte hans förmögenhet ihop allt mer och mer.

Väl ångrade han ibland att han lefde ett sådant lif, men han hade ej längre någon karaktär och kunde ej ändra vanor.

Nu, efter femton år, låg han där, ensam och fattig. Hans penningar voro slut, och med dem hade också alla vänner försvunnit. De kunde ej längre draga någon nytta af honom och då drogo de sig tillbaka. Sådan är ju ofta vänskapen.

Han reste sig till hälften upp från sitt torftiga läger och fattade en brännvinsbutelj som stod bredvid honom på golfvet. Ännu fanns det något kvar i den. Han drack ur alltsammans och slängde den tomma buteljen långt ifrån sig.

»Ja, nu är det slut,» mumlade han, »nu är det bäst att sluta. Jag har betänkt allt och jag är redo.»

Han steg upp och raglade fram till fönstret. Det var långt ned till gatan, ty han bodde i ett vindsrum, 6 trappor upp.

Han öppnade fönstret och såg ut. Den kalla vinterluften slog emot honom och ett ögonblick drog han sig, rysande, tillbaka. Han steg upp i fönstret. Han hade fattat sitt beslut.

»Det går bra», sade han, »gatan är hård och jag är högt uppe. Jag har ju intet att lefva för. Fader och moder, förlåten mig och, och, — — — — — bedjen för Eder förlorade son.»

De sista orden förlorade sig i en snyftning. Straxt därpå hördes ett doft ljud därnère och

då folk kommo dit, funno de en liflös, blodig massa på de rödfärgade stenarne.

Han hade slutat. Han hade intet som höll honom kvar vid lifvet. Hans afgud, rusdryckerna hade tagit hans sista offer — lifvet.

Hvem bar väl skulden för att han blef förlorad? Månne ej de vänner som första gången förde honom till krogen, hade del däri? Jo, helt säkert! Men de ville ju endast bereda honom ett nöje. Att det var farligt, det tänkte de aldrig på.

Den 12 Sept. 1891.

Julmorgon.

Helig morgon redan bådar
rodnaden vid österns bryn.
Längtande jag famnen sträcker
mot den dunkelblåa skyn.

Änglar sjunga: »Frid på jorden»!
Det är frid i män'skobröst!
Himlasonen, Herrans smorda,
har oss blifvit sänd till tröst.

Se han kommer; ljusa skaror
kring han läger stå på vakt.
Män'skor glädjas, le och jubla,
där framstrålar fadrens makt.

Fast i låga krubban, Herren
lades uppå hö och strå,
är han ändock himlars konung,
frälsar han oss visst ändå.

Halleluja, klinge sången,
han är född i Betlehem!
Invid krubban några herdar
stå, han ler så ljuft mot dem.

Han har kommit för de ringa.
Alla tager han i famn
och på herdearmar bär dem
blott de hviska fram hans namn.

Gläd dig värld, nu kan du hoppas
att bli räddad af hans hand;
du kan hoppas att få glädjas
evigt uti himlens land.

Helig morgon redan bådar
rodnaden vid österns bryn!
Låt oss sjunga Hosianna!
och vår sång skall nå till skyn.

Den 8 Dec. 1891.

Vattenfallet.

Brusande, dånande störtar sig fallet,
vildt utför svartgråa klippornas brant;
strålar från solen sig bryta i svallet,
regnbågens färger där skimra så grant.

Skönt ifrån svallet syns dropparne stänka,
lekande skölja de stenar och strand,
glänsande snäckor i djupet framblänka.
O, hvilket storvärk af skaparens hand!

Ställ dig vid fallet när stjärnorna sprida,
dunkelt, sitt ljus öfver nejden den vida,
blicka därpå se'n, vid fullmånens glans.

Kan i naturen mer härligt du finna?
Vill ej en frihet som fallets du vinna?
Kan du bli trött att se dropparnes dans?

Genom en traktat.

(Berättelse.)

Därute föll snön i täta flockar och lade sig i tunga drifvor öfver jorden. Hur muntert de dansade omkring, de små lätta flingorna, liksom ville äfven de deltaga i den allmänna glädjen.

Det var julafton, och då är ju hvarje sinne gladt och hvarje själ i högtidsstämning.

De stora butiksfönsterna voro rikt upplysta och öfverallt var folk i rörelse. Inne i butikerna trängdes man för att i största hast få hvad man behöfde och ute på gatorna, där trafiken var mycket liflig, knuffades och trängdes man för att komma fram så fort som möjligt.

Gaslyktorna kastade sitt flämtande sken ned öfver all denna brådska och däruppe på himlen tittade ibland en liten klar stjärna fram mellan de svarta, dystra molnen. Det hvilade en riktig julprägel öfverallt.

Småningom började det rörliga lifvet på gatorna och i butikerna alltmer aftaga och i stället fick man se julgransljusen glimma fram ur månget fönster.

Nu först började den egentliga julglädjen. Nu utdelade man julklappar och dansade omkring de prydliga granarne, och julsånger ljödo friskt och gladt från månget hem.

Vid en af de mindre gatorna låg ett stort hus med många våningar och äfven där tycktes det råda glädje ty ur alla fönster trängde ett klart ljussken och hördes ljudet af muntra röster. Men om vi vandra uppför fem långa trappor, så finna vi däruppe på vinden, en dörr, genom hvars springor ett svagt ljussken banar sig väg.

Är det kanske julfröjd äfven därinne? Åh-nej! Om vi inträda i det lilla rummet som, oaktadt all fattigdom, dock är städadt och snyggt, så finna vi tre barn sittande på golfvet. Föröfrigt finns ingen därinne. De små sitta tysta, lyssnande, som om de väntade någon. Ingen munter brasa flammar i spiseln och ingen julgran finnes som kan lifva upp barnens sinnen och

glädja dem. Den lilla gaslampan sprider sitt matta sken omkring rummet och på barnens bleka ansikten.

Nu höres någon komma i trappan. De små lyssna. »Det är nog mamma,» säger en af dem.

»Ja, det är mamma och då får jag något godt af henne», svarar den yngste, en liten treårig parfvel.

De hade gissat rätt, det var deras mor som kom, en lång, mager kvinna med insjunkna kinder och grått hår. Hon var väl ännu ej så gammal men sorger och bekymmer hade i förtid fårat kinden och färgat håret silfverhvitt. Då hon inträdde blef det genast glädje bland barnen. Ögonen strålade och läpparne logo. De väntade att mamma skulle hafva något med sig hem åt dem.

»Är mamma ändtligen här nu», sade det äldsta af barnen, en flicka om 9 år.

»Ja, kära barn, jag har ej hunnit förr, ty det var så mycket att göra innan jag fick gå. Har inte pappa varit hemma något?»

»Nej, det har han inte. Vi trodde att han skulle komma med en julgran, som han lofvade oss den där kvällen, men det har han nog glömt».

Modren suckade ty hon visste väl att fadren ej brydde sig om barnen. Hennes man var mekanisk arbetare. Hans namn var Hallgren. Han drack redan då de gifte sig, men ej så mycket, och hustrun hade då lefvat i den tron att hon skulle kunna förmå honom att sluta upp därmed. Det lyckades dock ej för henne, han hade i stället blifvit allt värre under årens lopp och numera fingo hustru och barn försörja sig bäst de själfva kunde, ty hvad han förtjänade åtgick till hans egna behof. Hvarje afton gjorde han ett besök på krogen, och helgdagarne var

han där nästan från morgon till kväll. Då han om aftnarne kom hem var han oftast elak mot både hustru och barn, och många hårda och bittra ord fingo de vid sådana tillfällen höra.

Det var af dessa orsaker som den stackars hustrun måste gå borta och arbeta för att de skulle slippa svälta. Aldrig klagade hon, men i sitt hjärta närde hon alltid det hoppet att hennes man skulle blifva bättre. Hon älskade honom också, trots alla hans fel och dåligheter.

Nu var det jul och hon kände sig mer ledsen än vanligt, ty på en sådan dag tyckte hon att han dock borde kunna vara hemma hos dem. Detta var andra julen han handlat på samma sätt. Hon ville ej visa barnen att hon var ledsen och började plocka upp några matvaror som hon haft med sig hem. Äfven hade hon några små karameller åt barnen och detta gjorde dem genast lyckliga.

»Det ligger litet ved ute i förstugan, gå ut efter den du Beda,» sade hon, vänd till äldsta flickan.

Barnet lydde genast, och snart brann där en värmande eld, vid hvilken modren började tillreda litet mat. De skulle i kväll äta hvit gröt, riktig julgröt och det skulle smaka det.

Då maten var färdig tog modren den lille gossen på sitt knä och så satte de sig ned för att äta efter att först hafva bedit Gud välsigna hvad de hade. Klockan slog half nio i den närbelägna kyrkan.

De hade just börjat äta, då steg hördes därute.

»Nu är pappa här; gå och öppna åt honom Beda.»

Flickan öppnade och fadren inträdde, men ej som de hade trott, drucken, utan alldeles nykter, och bärande i ena handen en liten julgran och i den andra ett större paket. Äfven i fickorna hade han flera små paket.

»Här har du mig nu, kära mor,» sade han, och så hade han ej talat på länge. Hustrun var så förvånad att hon ej kunde säga något, hon endast såg på honom.

»Du tycker väl det är besynnerligt att jag kommer hem så nykter,» fortsatte han då ingen svarade honom, »men ser du, kära hustru, jag har blifvit en nykter man nu, och ämnar fortfarande vara det. Hvad säger du om det?»

»Gud vare lof; måtte du endast kunna stå fast vid ditt beslut.»

Under tiden hade Hallgren ställt julgranen på golfvet och plockat upp de paket han hade.

»Se här har du julklapp,» sade han och gaf hustrun det största paketet. Därefter gaf han barnen hvar sitt litet paket, öppnade några andra och framtog därur en del småsaker att pryda julgranen med.

Hustrun öppnade sitt paket och fann däri sista veckans arbetsförtjänst jämte ett klädningstyg, väl enkelt, men ack, så kärkcmmet. Hon visste af förvåning ej hvad hon skulle göra. Hennes man nykter och ordentlig. O, hvad hon var glad.

Barnen fingo nu brådt att kläda julgranen med allt som de fått; de hade ej ens ro att äta först.

Hallgren satte sig bredvid sin hustru, tog hennes, af arbete, grofva hand mellan sina och sade: »Du undrar väl på hur jag kunnat bli så nykter just nu och det vill jag nu tala om för

dig. Jo, ser du, det var för något mer än en vecka sedan, jag stod och arbetade och funderade på hur jag skulle kunna få några penningar att på kvällen gå till krogen med. Då kom en snyggt klädd herre och lemnade mig ett papper. Jag tog emot det och vid första blick jag kastade därpå fann jag att det var en traktat om nykterhet. Naturligtvis intresserade det mig föga och jag lade därför papperet bredvid mig utan att vidare egna det någon uppmärksamhet. Om en stund kom jag dock att åter kasta blicken därpå, och hur det var så började jag läsa. »Låt glaset stå,» var titeln på den lilla skriften. Den handlade om en drinkare. Han hade låtit hustru och barn lida nöd, under det han, på krogen, ruinerade sig själf både till kropp och själ tills han en dag, under rusets inflytande, dog en våldsam död. Det var en dyster målning af en människas lif. Hur det var så hade orden trängt till mitt hjärta. Jag kom att tänka på mitt eget lif. Var icke jag i samma fördömelse som den omtalade mannen? Lät icke äfven jag hustru och barn lida nöd under det jag förstörde allt hvad jag tjänade, på krogen? Och så tänkte jag på hvad slutet skulle blifva. Ovilkorligt fasade jag vid tanken på att jag skulle dö som en stackars förtappad drinkare. Det blef klart för mig att jag måste börja ett bättre lif, och så beslöt jag att aldrig mer smaka några rusdrycker. Du skall tro det har varit svårt för mig, men jag har bedit Gud hjälpa mig, och det har lyckats. Jag är glad åt att den lilla skriften föll i mina händer, i annat fall hade jag ej varit nykter nu.»

Han tystnade och tog fram den lilla traktaten ur fickan.

»Men hvar har du varit om kvällarna denna vecka då, och hvarför har du ej talat om det för mig? Jag har nog tyckt att du varit så tyst då du kommit hem, men de flesta kvällar har du kommit sent samt gått så tyst, att jag ej hört det, eller vaknat därvid!!

»Jo, ser du min kära gumma, jag ville bereda dig en glad öfverraskning vid julen, och af den orsaken har jag varit ute. För att ej frestas att gå in på krogen har jag besökt de religiöses sammankomster och när jag kommit hem har jag gått tyst för att du ej skulle vakna och se att jag var nykter. Må nu Gud hjälpa mig att jag må kunna fortsätta på den väg jag börjat. Nå, min kära gumma, är du glad åt detta?»

Hon svarade ej, men hon böjde sig fram och kysste honom och i hennes ögon glänste klara tårar, tårar af tacksamhet och lycka.

Nu voro friden och glädjen återförda till detta hem och denna julafton var den lyckligaste som Hallgren och hans familj upplefvat på flera år.

Följande dag, juldagen, gick Hallgren jämte hustrun och barnen, till kyrkan. Man betraktade dem med förvåning, men Hallgren log, ty han förstod nog hvad de tänkte.

Men den lilla traktaten satte han i en ram och hängde den på väggen därhemma. Det var ju den som först öppnat hans ögon.

Den 8 Sept. 1891.

REGISTER.

Poesi.

Små blommor 5
Morgonhälsning 5
Änglasången 7
Sanningen 16
Dufvorna i kyrkoruinen 19
Tiggargossen 26
Tårens lära 31
Barndomsängeln 37
Stjärnorna 42
En dyning blott 43
Räddad 49
Framåt jag blickar 53
Hoppet 58
Mitt barndomshem 60
Julmorgon. 65
Vattenfallet. 67

Prosa.

Strid och seger 11
Ett vänligt ord 22
Fri. 34
I det tysta. 45
Feg 54
Början och slut 61
Genom en traktat 67

RÄTTELSER.

Sid. 3 rad 2 nedifrån *står* 1892 *läs* 1891.
» 28 » 9 » » prisa, lofva, » lofva.

Från C. J. Karlstedts Bok- & Pappershandel, Sköfde, reqvireras:

"Små Blommor"

Dikter på vers och prosa

af

LEONARD STRÖMBERG.

Pris: 60 öre.

Lösa klotpärmar 30 öre.

Vid parti lemnas 25 proc. rabatt.

Sångboken Guds lof

4:de tillökta och omredigerade upplagan

utkommer under sommarens lopp och reqvireras från

C. J. Karlstedts Bokhandel,

SKÖFDE.

SKÖFDE,
tryckt hos Boktryckeri-Bolaget, 1893.